

Zdeněk Kratochvíl:

**Nabídka kurzů na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PŘF UK
pro školní rok 2011 / 12**

Letos jsem měl v zimním semestru sabbatical,
takže teď nabízím jenom tyto kurzy pro letní semestr (verze 16. 2. 2012):

Filosofie živé přírody I.

Úvod do religionistiky

Etika vědecké práce

Poznámka ke všem kurzům:

Zkušenost učí, že nejhorší nudou bývají úvody do čehokoliv, zvláště pak do „společenských věd“. Vyznávám, že filosofie není „společenskou vědou“, nýbrž něčím mezi uměním a vědou, nebo někdy mezi náboženstvím (mýtem) a vědou, jindy zase mezi vědami formálními (matematika, logika) a empirickými (třeba přírodními). Je jenom na nás, jestli si z toho uděláme něco zajímavého. Aby to mohlo být zajímavé, musí se začít myslet, takže úplně jednoduché to není – a 3 kredity se na naší fakultě většinou nedávají jen za dobré chování. Nicméně vím, že vaším oborem je něco jiného, s čím by to ovšem mělo souviset, někdy viditelně, jindy nenápadně.

Filosofie živé přírody I. - MS720P913   2/0 Zk   3 kredity

Úterý 14:50 v místnosti katedry (P26) ve Viničné 7

(takže to bohužel není viditelné přes centrální rozvrh, čímž se neračte klamat)

Anotace:

Cesta k chápání přírody a přirozenosti prostředky antické a současné filosofie (Hérakleitos, Plútarchos, fenomenologie, hermeneutika, postmoderna). Pokus o obnovu oboru filosofie přírody a přirozenosti. Kurz je míněn jako náročnější. Absolvování Dějin filosofie nebo podobného kurzu je vhodné, ne však nutné.
Základní výrazy: fysis - přirozenost, zkušenost, vnímání a myšlení, celek a část, horizont, kosmos, přirozený svět, látka, čas, tvar, druh, organismus, bytost, život, evoluce, paradigma.

Základní literatura:

Z. Kratochvíl: Filosofie živé přírody, Herrmann a synové, Praha 1994.

Dostupné také na www.fysis.cz/Texty/Texty.htm

Doporučuji ale spíš novou, zatím nevydanou verzi, která vznikla jako předloha pro anglický překlad: www.fysis.cz/Texty/FZP.doc a www.fysis.cz/Texty/FZP.pdf

Úvod do religionistiky - MS720S242   2/0 Z   2 kredity

Čtvrtek 13:10 u mě ve Viničné 7 v P26

(takže to bohužel zase nebude viditelné přes centrální rozvrh, čímž se neračte klamat)

Anotace:

Co je náboženství? Jiná než religionistická hlediska na náboženství (theologické, filosofické, etické, sociologické) a problémy jejich adekvátnosti. Rozdíly a styčné body náboženství s filosofií a vědou. Mají všechna náboženství něco společného? Typologie různých náboženství.

Mýtus, ritus, nebe a země, sakrální a profánní, „probuzení“, „víra“, „spása“, „věčnost“...
Příklady konkrétních náboženství: Řecko, Indie, Čína, judaismus, křesťanství, islám.

Jinak řečeno:

Napřed si ukážeme, že ta náboženství, která při tom slově každého prvně napadnou, si jsou navzájem tuze podobná, pak zohledníme větší měřítko náboženské diverzity (jako kdybychom přešli od diverzity primátů k diverzitě všeho živého) a pokusíme se v něm vyznat bez komolení těmi pojmy, které jsou vhodné třeba pro křesťanství, islám nebo buddhismus. Podrobněji probereme Řecko a křesťanství jako dvě extrémně rozdílná a přitom souběžně vlivná náboženství v tradičním evropském prostoru (navíc je umím).

Nakonec: Problém náboženství současné globalizované kultury.

(Účastníci kurzu se nedozvědí, které náboženství je tím správným, ba ani to, zda je náležitější náboženství nebo ateismus. Možná jde spíš o kulturní nebo nekulturní podobu toho či onoho. Nepůjde totiž o náboženskou misii ani o školení vědeckého ateismu.)

Prezentace k přednáškám jsou na mém webu.

Etika vědecké práce (Z.K. a kol.)   1/0 Z   2 kredity

Úterý 13:10, Viničná 7, P26. 2 hodiny každých 14 dní, začínáme 28. února !

Cit pro náležitost jednání (svědomí), praxe, zákony a cesta k úspěchu se ne vždy kryjí. Každý veřejný prostor (publikace, internet) lze využít, nadužít i zneužít. Orientaci poskytují „dobré zvyky“ konkrétních vědních oborů, které je potřeba předávat a rozvíjet na míru situace. Týkají se nedotknutelnosti pozorovaných dat, ale taky metod zpracování (zobrazovacích, statistických) i způsobů publikace. Ožehavou otázkou je práce s cizími neveřejnými daty, třeba při týmové práci. Po obecných tématech představí konkrétní odborníci z laboratorní a publikační praxe. K tomu poučení o psaní článků a školních prací i o autorských právech.